

Raportul final al lichidatorului. Cine convoacă adunarea și cine aprobă raportul final?

Analize ale prevederilor legale.

”Potrivit art. 158 (1) Legea insolvenței 146/2012 (în continuare LI) După ce bunurile din masa debitoare au fost valorificate integral, administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolvență un raport final împreună cu planul de distribuție finală, ale căror copii se remit creditorilor și debitorului. Instanța de insolvență convoacă adunarea finală a creditorilor în cel mult 30 de zile de la prezentarea raportului final. Creditorii pot formula obiecții asupra raportului final cu cel puțin 3 zile înainte de data convocării.

(2) Adunarea finală a creditorilor are drept scop:

- a) examinarea raportului final al administratorului/lichidatorului;*
- b) examinarea contestațiilor contra planului de distribuție finală.*

(3) Între data publicării anunțului despre adunarea de distribuție finală și data adunării se stabilește un interval de cel puțin 15 zile și de cel mult 30 de zile.

(4) La data ședinței, instanța de insolvență va soluționa, prin încheiere, toate obiecțiile la raportul final și la planul de distribuție, le va aproba sau va dispune, după caz, modificarea lor corespunzătoare.

(5) După ce instanța de insolvență aprobă raportul final al administratorului/lichidatorului, acesta va trebui să facă distribuția finală a tuturor fondurilor din masa debitoare.”

Vom analiza separat fiecare alineat din acest articol.

1. După ce bunurile din masa debitoare au fost valorificate integral, administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolvență un raport final împreună cu planul de distribuție finală, ale căror copii se remit creditorilor și debitorului.

Conform art. 356 Cod Procedură Civilă „Cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform prevederilor CPC și a legii insolvenței”. Conform art. 100 (1)CPC ”Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul

persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. (1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sânt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

Din conținutul articolelor enunțate reiese clar, că lichidatorul urmează să depună în instanță raportul final, iar instanța urmează să remită acest raport final cu anexe tuturor creditorilor și debitorului.

Pe de altă parte, potrivit art. 105 (4) CPC *”Reprezentanții părților și alți participanți la proces pot remite unul altuia actele de procedură judiciară. În acest caz, comunicarea actelor va fi confirmată prin semnătură pe exemplarul ce urmează a fi depus în instanță sau, după caz, prin orice mijloace care asigură confirmarea comunicării.”*

Respectiv, nu va fi greșit dacă lichidatorul va remite copii ale raportului final și ale planului de distribuție finală creditorilor și debitorului.

Cert este că această prevedere trebuie respectată la examinarea raportului final.

2. Instanța de insolvabilitate convoacă adunarea finală a creditorilor în cel mult 30 de zile de la prezentarea raportului final.

Principalele atribuții ale instanței de insolvabilitate le avem stabilite în art. 5 LI care *inter alia* nu îi atribuie instanței dreptul de a convoca adunarea creditorilor. Însă, potrivit art. 5 (5) lit. o) instanța de insolvabilitate are *”alte competențe stabilite de prezenta lege și de Codul de procedură civilă”*. Pe de altă parte art. art. 55 (4) *”Adunarea creditorilor poate fi convocată și ... sau în temeiul unei încheieri a instanței de insolvabilitate”*.

Convocarea adunării creditorilor este precedată de un șir de acțiuni cum ar fi: publicarea avizului în Monitorul Oficial cât și remiterea avizului despre convocarea

adunării creditorilor, întocmirea buletinului de vot, întocmirea listei creditorilor cu drept de vot etc. Aceste acțiuni urmează să fie executate de către convocatorul adunării creditorilor potrivit art. 56 (5) LI.

Articolul 55 (1) menționează, că ”*Adunarea creditorilor se convoacă de către administratorul insolvabilității sau, după caz, de către lichidator*”.

Respectiv, convocarea adunării creditorilor pentru aprobarea raportului final de către lichidator, nu cred că depășește atribuțiile lichidatorului și nu încalcă prevederile imperative ale legii.

La moment majoritatea instanțelor recunosc legalitatea convocării pentru prezentarea și discutarea raportului final de lichidare de către lichidator, fără a fi obligatorie dispunerea prealabilă a convocării de către judecătorul instanței de insolvabilitate. Consider această practică corectă și bine de aplicat, cu respectarea totuși a celorlalte rigori legale.

3. Creditorii pot formula obiecții asupra raportului final cu cel puțin 3 zile înainte de data convocării. Adunarea finală a creditorilor are drept scop:

- a) examinarea raportului final al administratorului/lichidatorului;
- b) examinarea contestațiilor contra planului de distribuție finală.

Din câte vedem, ordinea de zi a adunării pentru aprobarea raportului final este stabilită de lege. Ordinea de zi va include:

- a) examinarea raportului final al administratorului/lichidatorului;
- b) examinarea contestațiilor contra planului de distribuție finală.

Cu cel puțin 3 zile până la data convocării adunării, creditorii pot depune obiecții la raportul final.

Legiuitorul nu stabilește un termen pentru depunerea obiecțiilor la planul de distribuție finală, respectiv dacă acesta se examinează la adunarea creditorilor, respectiv termenul final pentru depunerea de către creditorii a contestațiilor contra planului de distribuție finală este data adunării creditorilor.

Deci, adunarea de examinare a raportului final, are ca competență examinarea raportului final, după caz și a obiecțiilor la raportul final și la planul de distribuție finală.

Întrucât legiuitorul nu stabilește expres unde se depun obiecțiile creditorilor la raportul final și la planul de distribuție finală, însă luând în considerație, că ulterior la ședința privind aprobarea raportului final, instanța va trebui să le examineze și să se expună, putem concluziona, că obiecțiile creditorilor la raportul final și la planul de distribuție finală se vor depune în instanța de insolvență, în termenul stabilit de legiuitor. Obiecțiile depuse peste termenul stabilit nu vor trebui examinate de către adunarea creditorilor și nici de instanța de insolvență, termenul de 3 zile până la adunarea de examinare a raportului final fiind un termen de decădere.

4. La data ședinței, instanța de insolvență va soluționa, prin încheiere, toate obiecțiile la raportul final și la planul de distribuție, le va aproba sau va dispune, după caz, modificarea lor corespunzătoare.

Din această normă reiese clar, că instanța de insolvență numește ședința de examinare a raportului final și a planului de distribuție finală, examinate deja de către adunarea creditorilor, și va soluționa obiecțiile ridicate de creditori. Dacă va respinge obiecțiile ridicate de creditori, instanța va aproba raportul final prin încheiere, iar dacă va admite obiecțiile la raportul final și la planul de distribuție finală, instanța va dispune prin încheiere modificarea acestora.

5. După ce instanța de insolvență aprobă raportul final al administratorului/lichidatorului, acesta va trebui să facă distribuția finală a tuturor fondurilor din masa debitoare.

Potrivit art. 175 (1) ”După terminarea distribuției finale a masei debitoare, instanța de insolvență **pronunță o hotărâre de încetare a procesului de insolvență și de radiere a debitorului din registru**”. Conform art. 135, 4) ”După ce instanța de insolvență **aprobă raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare, acesta va trebui să facă distribuția finală a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului.**”

Respectiv, reieșind din prevederile acestor 2 articole, examinarea raportului final și încetarea procedurii urmează să parcurgă 2 etape, iar instanța va trebui să emită 2 acte:

a) **Încheiere de aprobare a raportului** final, după caz încheiere de modificare a raportului final sau a planului de distribuție finală - art.158 (4), 135 (4),

iar după distribuția finală efectuată de către administrator,

b) **Hotărâre de încetare** a procesului de insolvență și de radiere a debitorului din registru – art. 175 (1) LI

Astfel, practica judiciară este diferită la capitolul aprobarea raportului final, însă reieșind din normele legale expuse mai sus consider corecte următoarea consecutivitate:

1. Lichidatorul depune în instanța de judecată raportul final la care anexează planul de distribuție finală (în cazul existenței mijloacelor financiare spre distribuire), și bilanțul de lichidare (în cazul în care debitorului i s-a intentat procedura simplificată a falimentului) – art. 135 (3), (4), 158 (1), 150 (4) LI.

2. Instanța sau lichidatorul va remite raportul final și planul de distribuție finală creditorilor și debitorului – art. 88 c), 158 (1) LI

3. Lichidatorul va convoca în termen de cel mult 30 de zile de la depunerea raportului final în instanță, adunarea creditorilor cu următoarea ordine de zi:

a) examinarea raportului final al administratorului/lichidatorului;

b) examinarea contestațiilor contra planului de distribuție finală.

4. Lichidatorul va publica anunț pentru convocarea adunării creditorilor care este diferit de anunțul stabilit de art. 59 și anume dintre data publicării anunțului și data convocării adunării nu trebuie să fie mai puțin de 15 și mai mult de 30 de zile – art. 158 (3) LI.

5. Creditorii vor putea înainta obiecții asupra planului de distribuție finală până la adunare, iar obiecțiile asupra raportului final cu cel mult 3 zile până la adunare. Obiecțiile înaintate mai târziu de termenul stabilit nu vor fi examinate.

6. Lichidatorul va depune în instanță procesul-verbal al adunării creditorilor care a examinat raportul final și planul de distribuție finală (art. 54 (1) lit. h) LI, și va solicita aprobarea raportului final și examinarea eventualelor obiecții formulate de creditorii. Dacă nu va avea masă debitoare spre distribuție, lichidatorul va solicita aprobarea doar a

raportului final și va solicita emiterea și a hotărârii privind încetarea procesului și radierea debitorului din registru (art. 175 LI). Dacă va avea masă debitoare spre distribuție, lichidatorul nu va solicita emiterea hotărârii de încetarea a procesului. Dacă debitorul se va afla în procedura simplificată a falimentului, lichidatorul va solicita aprobarea raportului final și a bilanțului de lichidare (art. 135 (4) LI).

7. Instanța de judecată după primirea procesului-verbal al adunării creditorilor, în temeiul demersului lichidatorului, va numi ședința privind examinarea raportului final și a planului de distribuție finală, după caz a obiecțiilor asupra acestora. **Astfel, instanța prin Încheiere:**

a) fie va aproba raportul final și planul de distribuție finală, după caz va dispune modificarea acestora – art. 158 (4);

b) fie va aproba raportul final (în cazul lipsei masei debitoare spre distribuție, respectiv lichidatorul nu va prezenta plan de distribuție finală);

c) fie va aproba raportul final și bilanțul de lichidare (în cazul în care debitorul se află în procedura simplificată a falimentului) - (135 (3), (4) LI).

8. În cazul de la litera a) instanța va aproba sau va soluționa obiecțiile și va modifica raportul final și planul de distribuție finală, dar nu va dispune încetarea procesului.

9. După distribuția finală, în temeiul planului de distribuție finală aprobat, lichidatorul va depune în instanță demers privind încetarea procesului și radierea debitorului din registrele publice – art. 175 LI.

10. Instanța după primirea cererii, va numi o ședință privind examinarea demersului de încetare a procesului de insolvență și de radiere a debitorului din registru – art. 175 (1) LI. Legea nu stabilește necesitatea citării tuturor creditorilor și a debitorului la ședința de încetare a procesului.

11. În cazul de la litera b) instanța va putea în ședința la care examinează raportul final, să pronunțe Încheiere de aprobare a raportului final și hotărâre privind încetarea procesului de insolvență și radierea debitorului din registru. – art. 175 (1) LI.

Notă: În practica judiciară, lichidatorii pe lângă raportul final și planul de distribuție finală mai prezintă și bilanțul de lichidare. Acest act este solicitat doar de către art. 135

Legea insolvenței care se aplică doar pentru ”procedurile simplificate a falimentului”. Respectiv, bilanțul de lichidare se va prezenta în cazul în care debitorului i s-a intentat procedura simplificată a falimentului, pentru celelalte cazuri bilanțul de lichidare nefiind obligatoriu.

Și voi încheia articolul dat cu un pasaj din studiul similar făcut de către Nicoleta Țândăreanu, fost judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, arbitru, formator INM, care în articolul său îi citează pe juriștii – C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu: *„Orice interpret al legii trebuie să știe la un moment dat să se ridice deasupra literei textului, deasupra comentării sale scolastice sau iudaice; el trebuie să pună soluțiile sale în armonie cu spiritul general al legii și cu principiile generale ale Dreptului. A nu deroga de la principiile generale ale Dreptului, a urma spiritul legii, iar nu numai litera sa, sunt cele două norme ce se impun judecătorului, când interpretează sau completează legea”*¹⁴. *„Doctrina singură se bucură de o libertate destul de mare pentru a face o operă creatoare alături de opera sa interpretativă; ea singură poate să critice textul, să facă abstracție de el în construcțiile sale juridice, în care dă corp dezideratelor și prin care pregătește calea viitoarelor cuceriri ale progresului juridic. Judecătorul trebuie să se miște în limite mai strâmte; pentru el, hotarele textului sunt în general obligatorii. Rolul său creator există, însă redus”*.